

PORIN KAUPUNKISEUDUN RAKENNEMALLI

2020

HARJAVALTA

HUITTINEN

KOKEMÄKI

LUVIA

MERIKARVIA

NAKKILA

POMARKKU

PORI

ULVILA

PORIN KAUPUNKISEUDUN
RAKENNEMALLI 2020

Sisältö

Esipuhe	6
Paras -kaupunkiseutus suunnitelmasta rakennemalliin	7
Porin kaupunkiseudun haasteet ja mahdollisuudet	8
Porin seudun rakennemallin sisältö	12
Horisontaaliset teemat	16
Seudullinen maankäyttö	16
Imago ja seutuviestintä	17
Kestävä kehitys	18
Kuntien välinen yhteistyö	19
Oleminen	20
Monipuoliset asumis- ja elämäntapavaihtoehdot	20
Asuntopolitiikka, asumisstrategiat	21
Alueiden profiloiminen	22
Energiatehokas aluerakenne	23
Tuottaminen	26
Elinkeinopolitiikka ja yhteistyöfoorumit	26
Palvelu- ja kumppanuusmallit	28
Yrittämisen ilmapiiri, houkuttelevat työmarkkinat ja -ympäristöt	29
Yritysalueet seuturakenteessa	30
Energiateuotannon monipuolinen kehittäminen	31
Liike	34
Seudullinen liikenneyhteistyö ja edunvalvonta	34
Joukkoliikenteen lisääminen	35
Toimiva liikenneverkko	36
Liikkumisen helppous ja turvallisuus	37
Latautuminen	40
Tapahtumien seutu; kulttuuriareenat, tapahtumapaikat	40
Liikunnan ja virkistyksen yleissuunnitelma	41
Elinympäristöjen kehittäminen	42
Rakennemallin kartat	43
Rakennemallin tavoitteiden ja vaikutusten arviointi	46

ESIPUHE

Porin kaupunkiseudun kuntien – Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori ja Ulvila –yhteistyössä laatima PARAS rakennemalli kuvastaa kuntien yhteistä tahtoa ja näkemystä tulevaisuuden kehittämis-kohteista. Rakennemallin tavoitteena on edistää kaupunkiseudun kasvua, kilpailukykyä ja kestävästä kehitystä. Rakennemalli ohjaa omalta osaltaan kunnissa tapahtuvaa maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyvää kehittämissuunnitelmia sekä nostaa seudullisesti tärkeitä teemoja kehittämistyön kohteeksi. Yhteistyössä mukana olevat kunnat ovat sitoutuneet yhteisiin teemoihin ja kehittämistyön seudullisiin painopisteisiin. Vuosittainen toimintasuunnitelma tuo painopisteet käytännön tasolle ja toimenpiteitä toteutetaan yhteisen budjetin, aikataulutuksen ja vastuunjaon kautta.

Rakennemalli tukee osaltaan virallista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää ja sen tavoitteita, vaikka se pohjautuu kuntien palvelurakennetta kehittävään, vuonna 2007 säädettyyn PARAS-lakiin. Laki edellyttää kaupunkiseuduilta yhteisiä suunnitelmia yhdyskuntarakenteensa tulevaisuudesta, ja sen laatiminen onkin Porin seudun PARAS-kaupunkiseutusuunnitelman kärkihanke.

Rakennemallin lähtökohdaksi on valittu asukkaiden arjen sujuvuus. Olemisen, tuottamisen, latautumisen ja liikkeen kautta valitut kehittämistoimenpiteet tähtäävät samoihin tavoitteisiin valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden kanssa. Molemmissa näkökulmissa esiin nousevat aluerakenteen toimivuuden ja eheytyksen, elinympäristön laadun sekä toimivien yhteyksien merkitys.

Porin seudun rakennemalli on laadittu laajassa yhteistyöprosessissa alueellisten toimijoiden, Porin seudun kuntien, elinkeinotoimijoiden, Satakuntaliiton, sekä alueella toimivien yritysten, nuorten ja muiden asukkaiden kanssa. Eri toimijoiden näkemykset on otettu huomioon rakennemallissa. Laadintaprosessia ovat ohjanneet Porin seudun maankäyttö-, asumis-, kaavoitus- ja liikennevirkamiehistä koostuva maankäyttö-, asuminen-, ja liikennetyöryhmä (KARMA) sekä Karhukuntien yhteistyöelimet Karhukuntatoimikunta (kuntajohtajat) sekä Karhukuntaneuvosto (kunnanhallitusten puheenjohtajat).

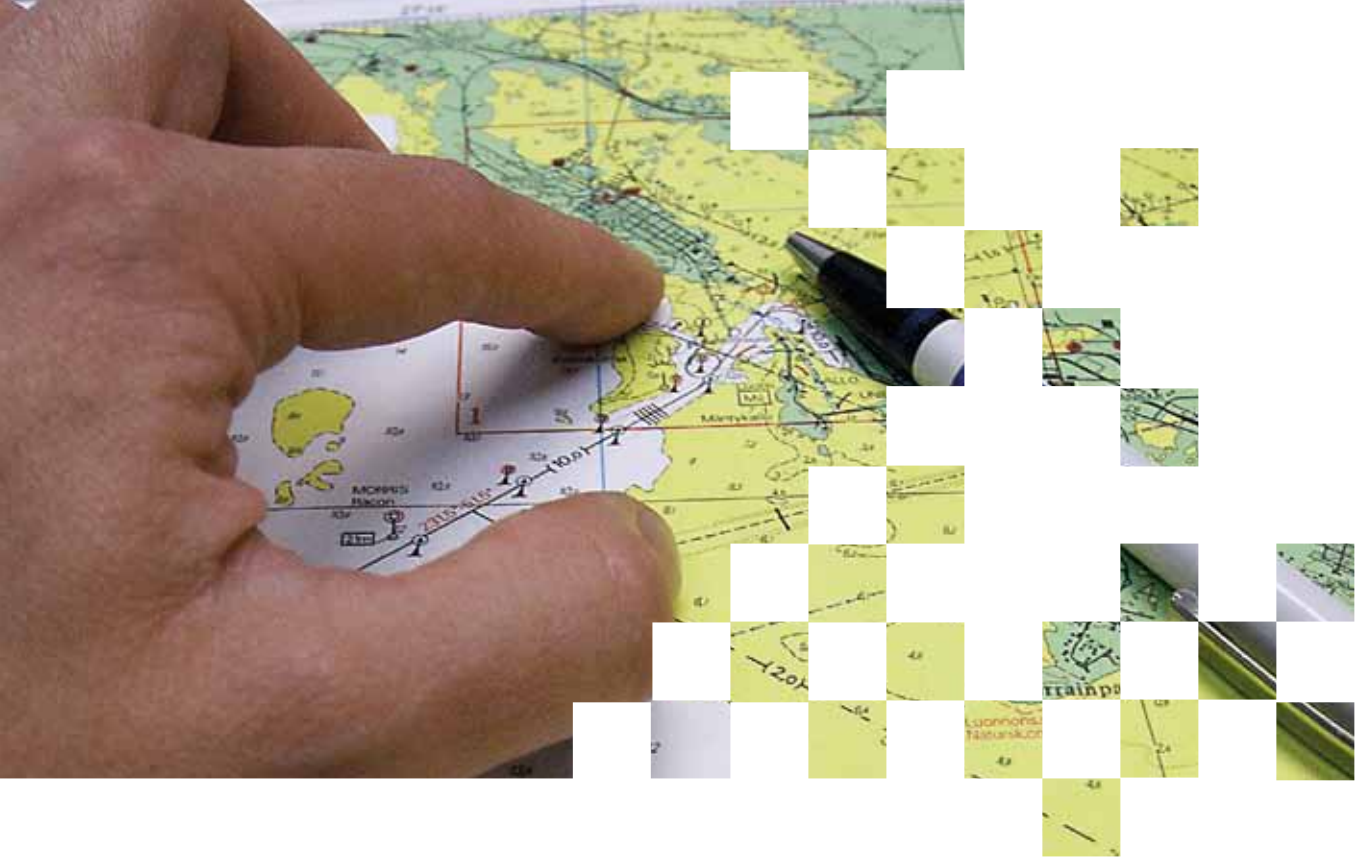
PARAS -KAUPUNKISEUTUSUUNNITELMASTA RAKENNEMALLIIN

Porin seudun kunnat ilmoittivat valtioneuvostolle elokuussa 2007 yksimielisenä kantanaan, että kunta- ja palvelurakennuudistuksesta annetun puitelain 7 §:n 2 momentin mukaisen kaupunkiseutusunnitelman laatiminen on tarpeetonta. Yhteistä poliittista tahtotilaa suunnitelman hyväksymiselle ei tuolloin löytynyt. Tämän jälkeen asiaa on kuitenkin arvioitu Porin seudulla uudelleen. Kaupunkiseutusunnitelma valmistui toukokuussa 2008. Porin seudun PARAS-kaupunkiseutusunnitelmassa esitettiin runsaasti uusia avauksia ja tavoitteita. Näitä tavoitteita on priorisoitu ja ensisijaiset kärkitavoitteet on valittu. Suunnitelmassa on soveltuvin osin otettu huomioon aikaisemmassa valmistelussa syntyneitä aineistoja sekä hyödynnetty seutuyhteistyön kautta syntyneitä avauksia.

Kaupunkiseutusunnitelman ensisijaisena tavoitteena on terävöittää ja jäntevöittää seudulla jo pitkään tehtyä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteistyötä. Suunnitelma tähtää koko Porin kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen hallintaan. Näin edistetään kuntarajat ylittävien palveluiden entistä joustavampaa käyttöä ja vastataan

osaltaan kuntien edessä oleviin palvelutuotannon haasteisiin. Samalla suunnitelma nostaa koko kaupunkiseudun esiin valtakunnallisella tasolla ja edistää omalta osaltaan seudun menestymistä kiristyvässä kansallisessa ja kansainvälisessä kilpailussa. Seudun menestyminen ja potentiaalinsa täysimääräinen hyödyntäminen vaativatkin omien panostusten rinnalla myös valtakunnallisia toimenpiteitä esimerkiksi maantie- ja rautatieliikenteen kehittämisessä.

Kaupunkiseutusunnitelmassa todettiin, että yhteisten tavoitteiden toteuttamiseksi laaditaan Porin kaupunkiseudun rakennemalli eli eräänlainen seudullinen yleiskaava, jossa sidotaan Kokemäenjokilaakson suuntainen nauhamainen kehittämisvyöhyke rannikon suuntaisen vyöhykkeen kanssa "rusetiksi". Rakennemallissa sovitetaan yhteen Porin kaupunkiseudun maankäytön, asumisen, liikenteen sekä rajat ylittävien palveluiden tulevaisuuden haasteet ja tavoitteet. Rajat ylittävien palveluiden käytöstä työstetään yhdyskuntarakennetta, asumis- ja työpaikkojen sijaintia sekä yhteyksiä hyödynnäviä ja kehittäviä toimintamalleja, joissa eri näkökulmat vahvistavat toisiaan.

PORIN KAUPUNKISEUDUN HAASTEET JA MAHDOLLISUUDET

Porin kaupunkiseutuun kuuluu 9 kuntaa: Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori ja Ulvila. Kaupunkiseutu haluaa tarjota lähes 140.000 asukkaalleen mahdollisuuden vaivattomaan ja aktiiviseen elämään. Seudulla on halu kasvaa kansalliseksi kasvukeskukseksi huolehtimalla asukkaidensa arkielämästä ja viihtyvyydestä sekä yritysten kehittymisen kannalta olleellisesta kilpailukyisestä toimintaympäristöstä.

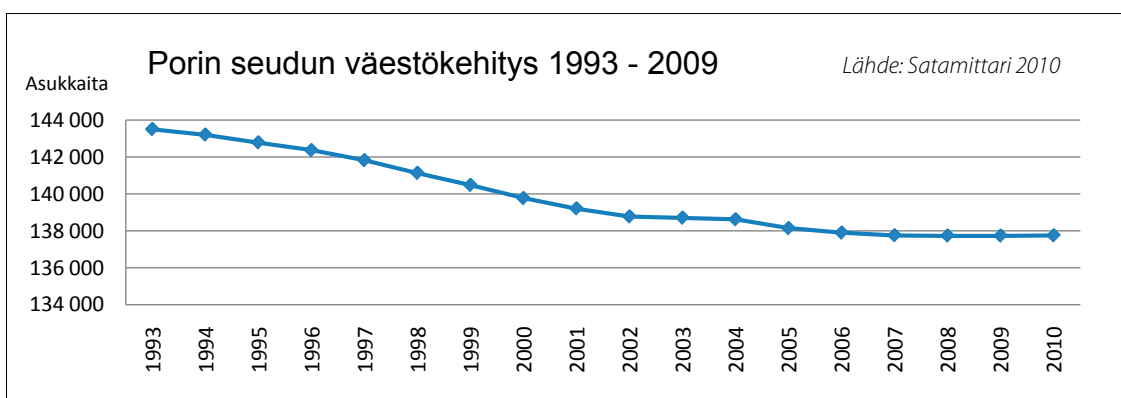
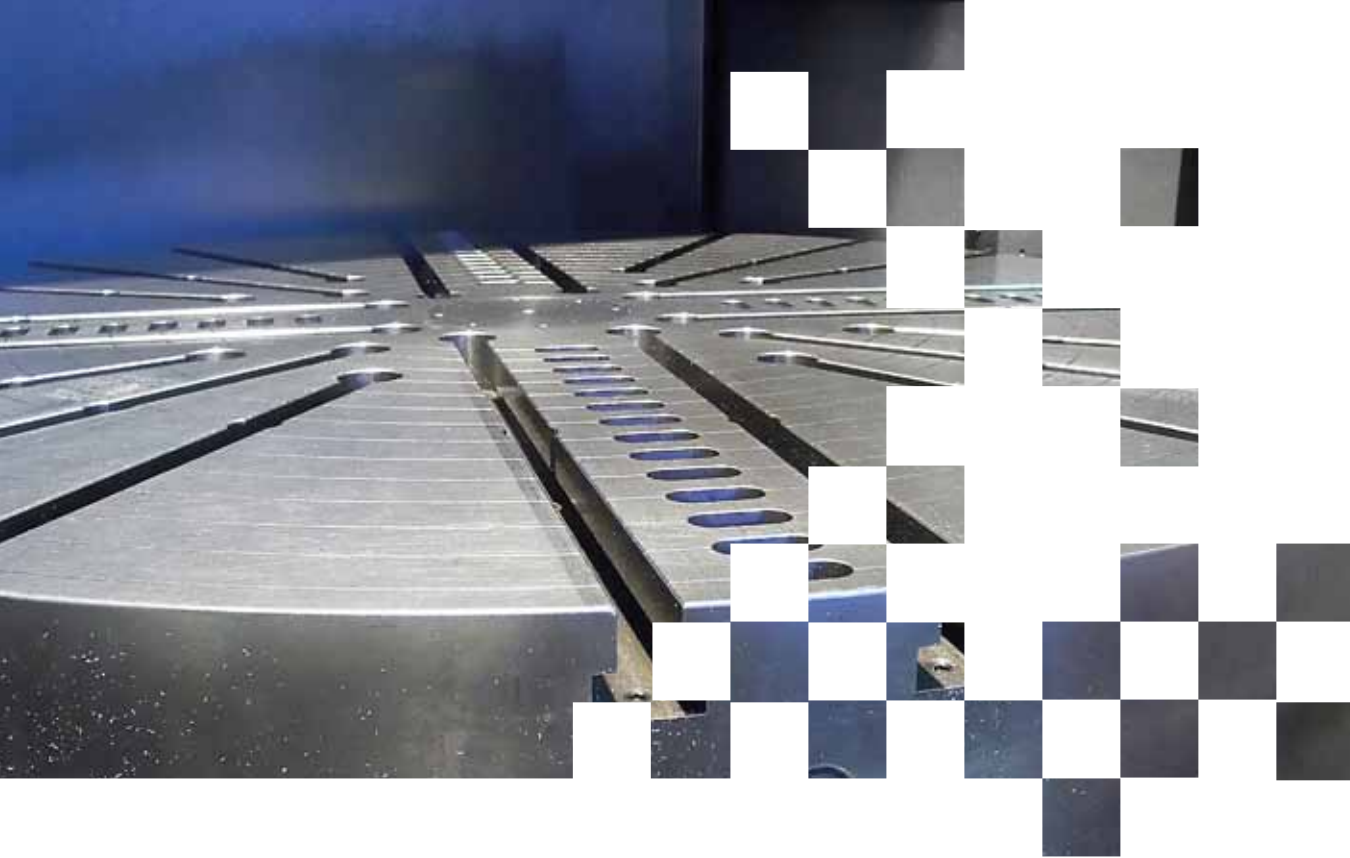
Porin seutu toimii myös aktiivisessa yhteistyössä sekä Rauman että Pohjois-Satakunnan seutujen kanssa. Yhteistyötä tehdään erityisesti infrastruktuuriin ja energiantuotantoon liittyvissä hankkeissa.

Porin seutu on pitkään kärsinyt väestötappiosta, mutta viime vuosina trendi on ollut kääntymässä ja tilanne on tasaantunut. Erityisesti taajama-alueilla kehitys on ollut positiivista ja Porin keskustaajama on kasvanut suhteellisesti eniten Suomessa sekä pinta-alaltaan että väestöltään

2000-2005. Pinta-alan kasvu on tapahtunut hallitusti, sillä uudet alueet ovat täydentäneet ja tiivistäneet olemassa olevaa taajamarakennetta. Asuminen on Porin seudulla edullista ja seutu tarjoaa erilaisia elämäntapavaihtoehtoja urbaanin kaupunkilaisesta, rannikoille, vanhoihin teollisuusyhdyskuntiin tai maaseudun rauhaan. Elämäntapavaihtoehdot ovatkin houkutelleet paluumuuttajia palaamaan synnyinseudulleen. Myös opiskeluvaihtoehtojen monipuolistuminen näkyy väestökehityksessä positiivisesti. Porin seudun työttömyysaste on kehittynyt suotuisasti 1990-luvun puolivälistä lähtien ja on tällä hetkellä kansallista keskitasoa. Seudun haasteena nähdään monipuolisten työpaikkavaihtoehtojen löytäminen erityisesti korkeasti koulutetulle väestölle.

Porin seudulla on yli 8.000 yritystä ja 9.000 yritysten toimipaikkaa. Uusia, aloittavia yrityksiä seudulle tulee vuosittain n. 750-800. Yritysten määrä kasvaa n. 100-200 yrityksellä vuosittain, sillä uusien yritysten määrä on suurempi kuin lopettaneiden määrä. Porin seutu on tunnettu teollisuusvaltai-

suudesta ja seudun työpaikoista n. 30% onkin jalostuksessa. Suurimpia teollisuudenaloja alueella ovat teknologia- ja kemianteollisuuden lisäksi elintarvike- ja puunjalostusteollisuus. Suurin osa Porin seudun työpaikoista on kuitenkin palvelusektorilla (n. 65%).

Porin seutu tarjoaa monipuolisia vaihtoehtoja latautumiseen ja vapaa ajan viettoon. Seudun vesistöt ovat monipuoliset, sillä Selkämeri ja Kokemäenjoki hallitsevat seutua. Harrastus- ja rentoutumispaikkoja seudulla riittää runsaasti, lisäksi

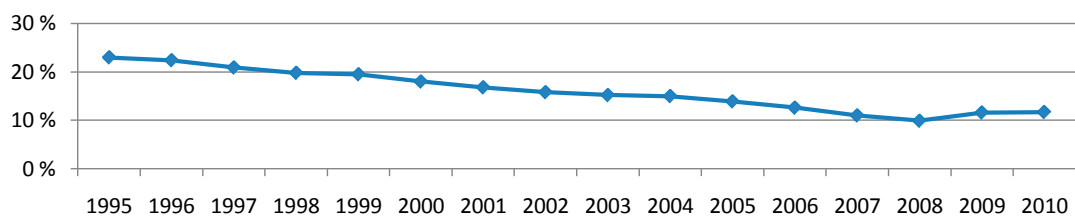
monet kesätapahtumat tuovat alueelle kymmeniä tuhansia vieraita joka vuosi.

Porin seudun suurimpia haasteita ovat ikääntyvän väestön aiheuttama paine alueen palvelurakenteelle sekä alueen positiivisen työllisyyskehityksen säilyttäminen. Lisäksi alueen imagossa ja tunnettavuudessa on parantamisen varaa. Porin seudun mahdollisuudet tulevat alueen kivijaloista: perusteollisuuden kehittymisestä, energiantuotannon monipuolisesta kehittämisestä sekä monipuolisesta yhteistyöstä kuntien, yritysten ja asukkaiden kesken.

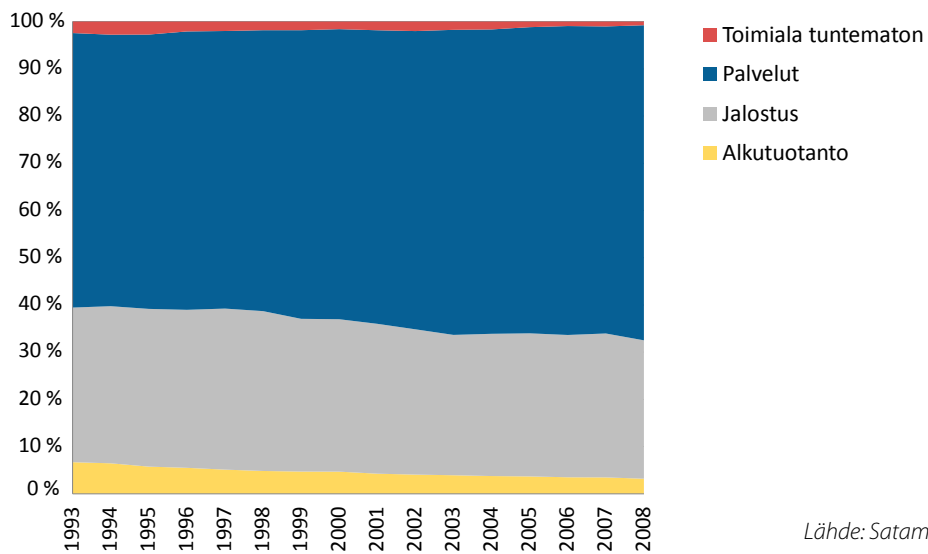

Porin seudun työttömyysaste 1995 - 2009

Lähde: Satamittari 2010

Porin seudun työpaikat 1993 - 2008

Lähde: Satamittari 2010

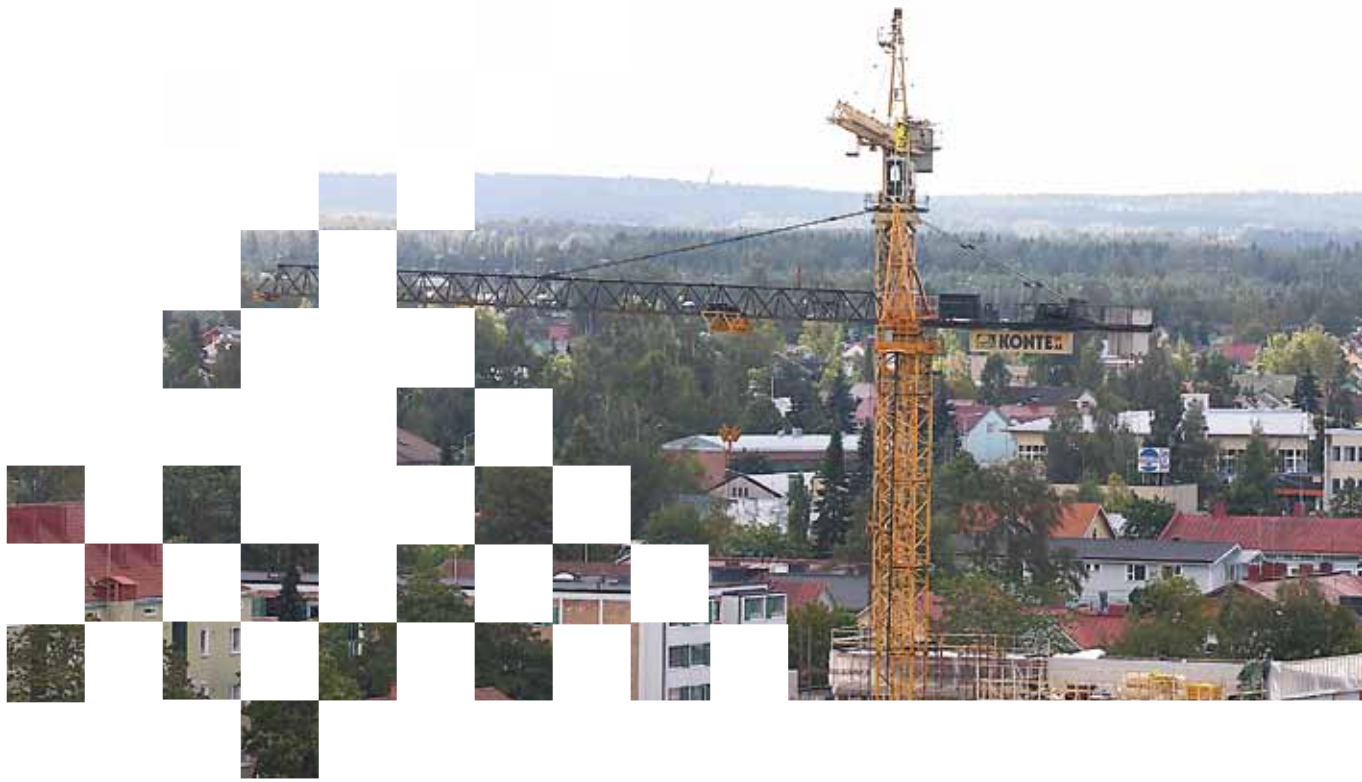
PORIN SEUDUN RAKENNEMALLIN SISÄLTÖ

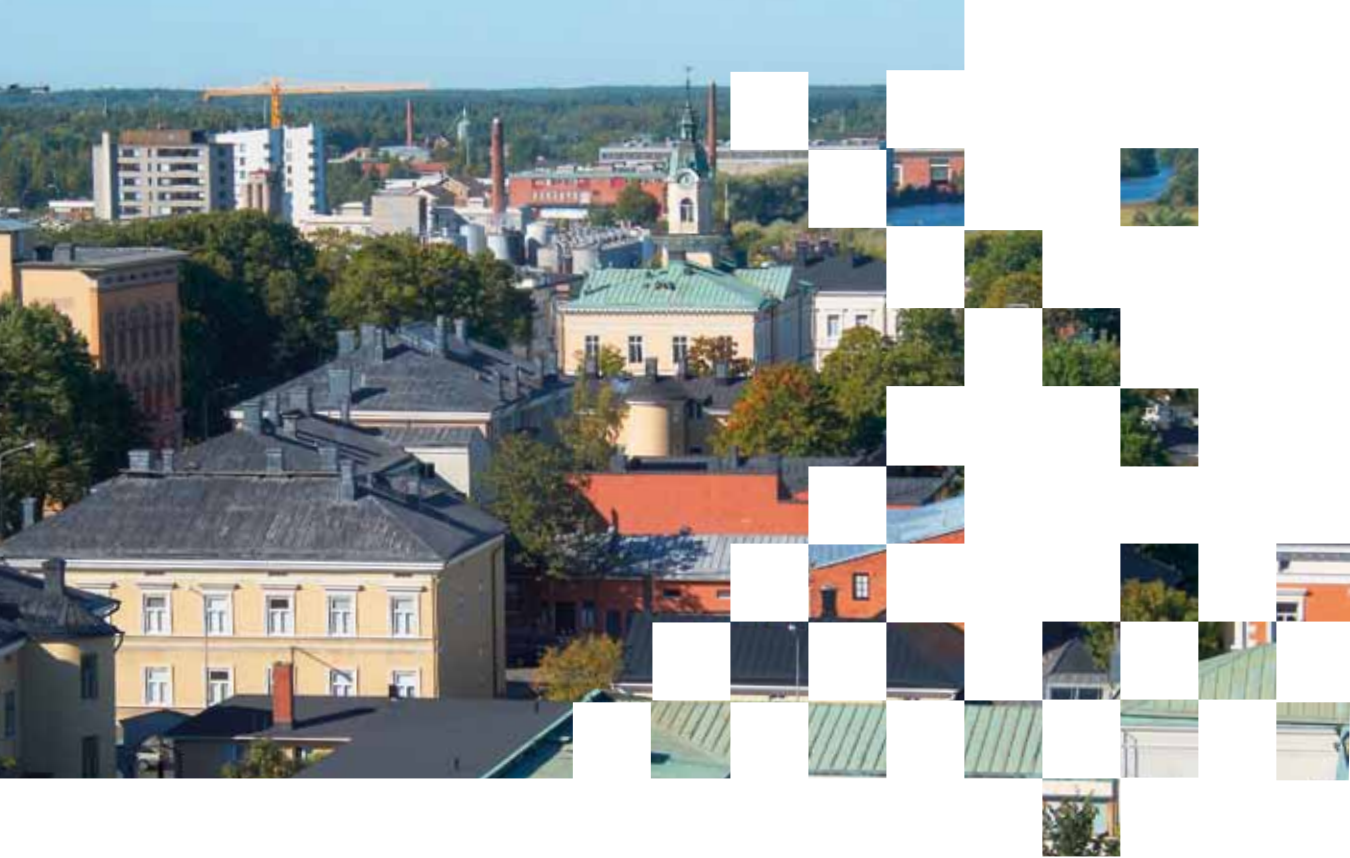
Porin seutu tavoittelee aktiivisesti kasvua ja rakennemallin tavoitteena onkin kasvun edellytysten turvaaminen. Rakennemallin toiminnalliset kokonaisuudet kehittyvät yhteisen tekemisen avulla ja toimenpiteet mahdollistavat alueellisen kasvun. Lopullisena tavoitteena Porin seudulla on kasvaa kansalliseksi kasvukeskukseksi, jossa asukkaat viihtyvät, yrittämisen ilmapiiri sekä työmarkkinat ovat houkuttelevia ja joukkoliikenne toimii.

Porin seudun rakennemalli on rakennettu seudun asukkaiden arjen sujuvuuden näkökulmasta. Yksityiset sekä julkiset palvelut vastaavat sekä alueen asukkaiden että yritysten tarpeisiin, jotka on jaoteltu olemisen, tuottamisen, latautumisen ja liikkumisen toiminnallisiin kokonaisuuksiin. Läpileikkaavina teemoina rakennemallissa ovat seudullisen maankäytön ja kuntien yhteistyön lisäksi kestävä kehitys sekä imago ja seutuviestintä. Kokonaisuudet on myös purettu toimenpiteiksi, joi-

den avulla Porin seudun kunnat kehittävät palvelutarjontaansa sekä asukkaiden viihtyvyyttä, hyvinvointia ja arjen sujuvuutta. Toimenpiteitä tukee vuosittain tehtävät toimintasuunnitelma, jossa toimenpiteet aikataulutetaan ja vastuutetaan.

Rakennemallin karttakuvista tulevat esiin erityisesti Porin kaupunkiseudun kasvusuunnat ja kehittämiskohteet. Taajamien täydentyminen ja tiivistyminen sekä kyläasumisen kehittyminen nousevat esiin rakennemallin 2020 tavoitekuvas- ta.

HORISONTAALISET TEEMAT

Seudullinen maankäyttö

Porin seudun maankäyttö on kokonaisvaltaista ja hyvin suunniteltua. Kuntayhteistyön tuloksena valitut strategiset maankäytön painopisteet palvelevat kasvupolitiikkaa ja vahvistavat seudun kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä.

Kuntien välisellä yhdyskuntasuunnittelun yhteistyöllä voidaan kehittää kokonaisvaltaisia ratkaisuja siten, että kaupunkirakennelinfranktuuri, palvelut ja yhteydet toimivat tehokkaasti. Porin kaupunkiseutu muodostaakin jo nyt varsin yhtenäisen työssäkäyntialueen, sillä naapurikunnissa työssäkäynti ja asiointi ovat yleisiä koko seudun alueella. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa, toteutuksessa ja toiminnassa kehitetään yhteisesti toimivia menettelytapoja sekä hyviä tuotteita ja palveluja. Porin kaupunkiseutu yhdistää voimavaroja kaupunkiseutujen välisen kilpailun, energiatehokkuuden ja myös elinympäristön laadun näkökulmasta.

Toimenpiteet:

- Yhteinen maapolitiikka: Seudun yhteistä maapolitiittista periaatteista sopiminen, alueellisen kasvun tukeminen, kehittämisvyöhykkeiden rakentaminen
- Toiminnallinen yhteistyö: Seudullisen maankäytön suunnittelun valmistelu, kilpailutusyhteistyö yleiskaavoituksessa, elinympäristön kokonaisvaltainen kehittäminen
- Edunvalvonta: Alueellinen ja kansallinen edunvalvontayhteistyö
- Pilotit, ohjelmat: Kansalliset ja alueelliset kehittämishankkeet, joille haetaan ulkopuolista rahoitusta

Imago ja seutuviestintä

Porin seutu on houkutteleva, valinnat ja teot vahvistavat myönteistä identiteettiä ja imagoa

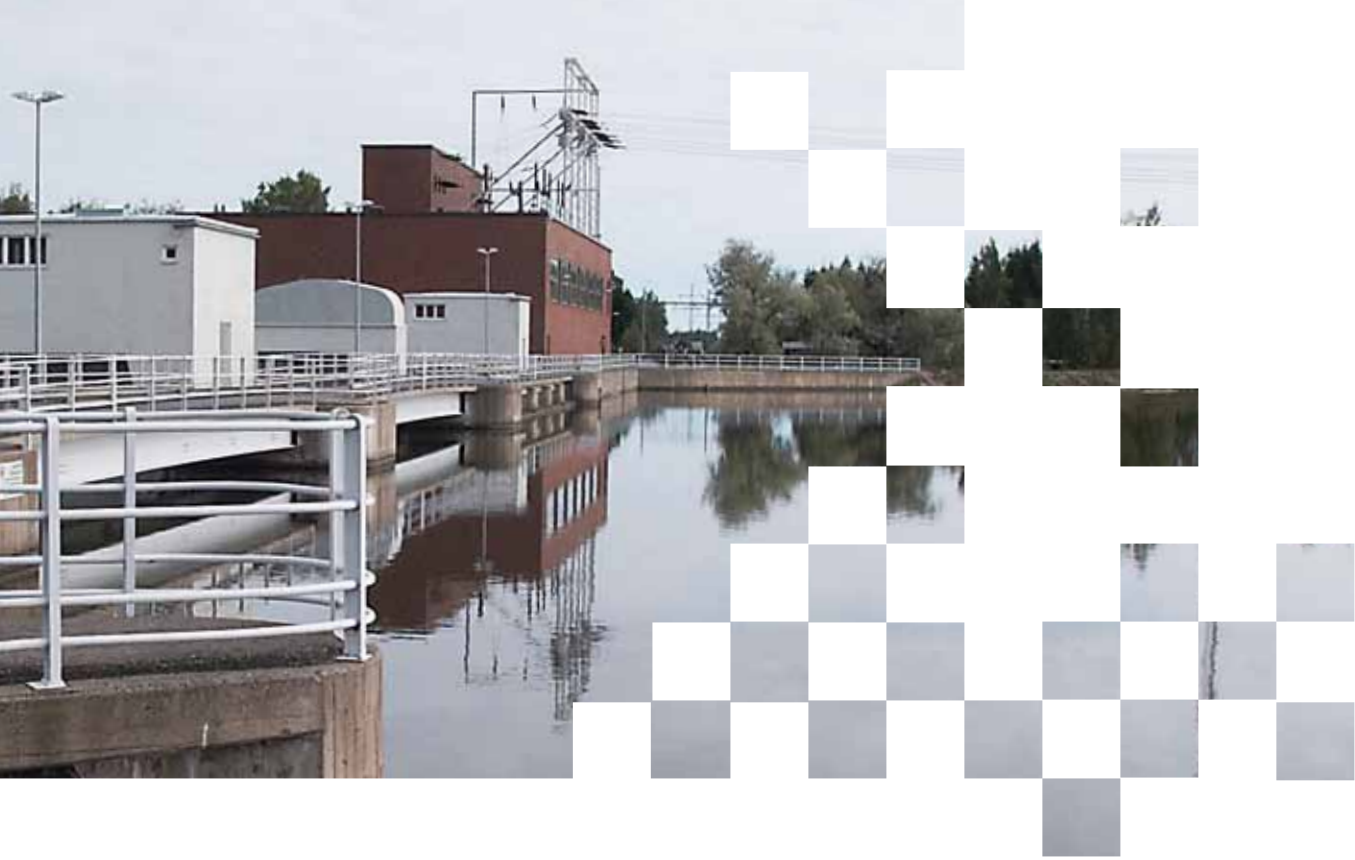
Kaupunkiseudut ovat tällä hetkellä kilpailutilanteessa, jossa taistellaan investoinneista, yritysten sijoittumisesta, asukkaista sekä osaavasta työvoimasta kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Kiristyvän kilpailun myötä alueiden vetovoimatekijöihin on ryhdytty kiinnittämään entistä enemmän huomiota sekä asukkaiden että yritysten taholta. Alueellisessa kilpailussa yksi keskeinen vetovoimatekijä on myönteinen imago. Porin seudulla tehdyissä tutkimuksissa sekä alueen asukkaat että yritykset toivoivat erityistä panostusta seudun imagon kehittämiseen.

Porin seudun imagon kehittäminen perustuu alueen omiin vahvuuksiin; monipuolisiin asumis- ja elämäntapavaihtoehtoihin, yrittämisen ilmapiiriin sekä houkuttelevien työmarkkinoiden ja –ympäristöjen rakentamiseen, liikkumisen helppouteen sekä erilaisiin alueella toteutettaviin monipuolisiin ja kiinnostaviin tapahtumiin. Keskeisiä imago-

markkinoijia ovat seudullisten ja maakunnallisten organisaatioiden lisäksi alueen asukkaat. Seutuviestintään kuuluu osana myös aluemarkkinointi ja oman alueen seutukuvan analysointi. Imagon kehittämiseen kuuluu myös pörinä ja tekemisen meininki, hyvä fiilis, uskallus ja rohkeus tarttua uusiin ideoihin.

Toimenpiteet:

- Aluemarkkinointi: Seudun ja maakunnan vahvuuksiin perustuva markkinointi, sisäinen seutumarkkinointi
- Viestintä: Aktiivinen viestintä ajankohtaisista ja kiinnostavista seutua ja maakuntaa koskevista asioista ja hankkeista

Kestävä kehitys

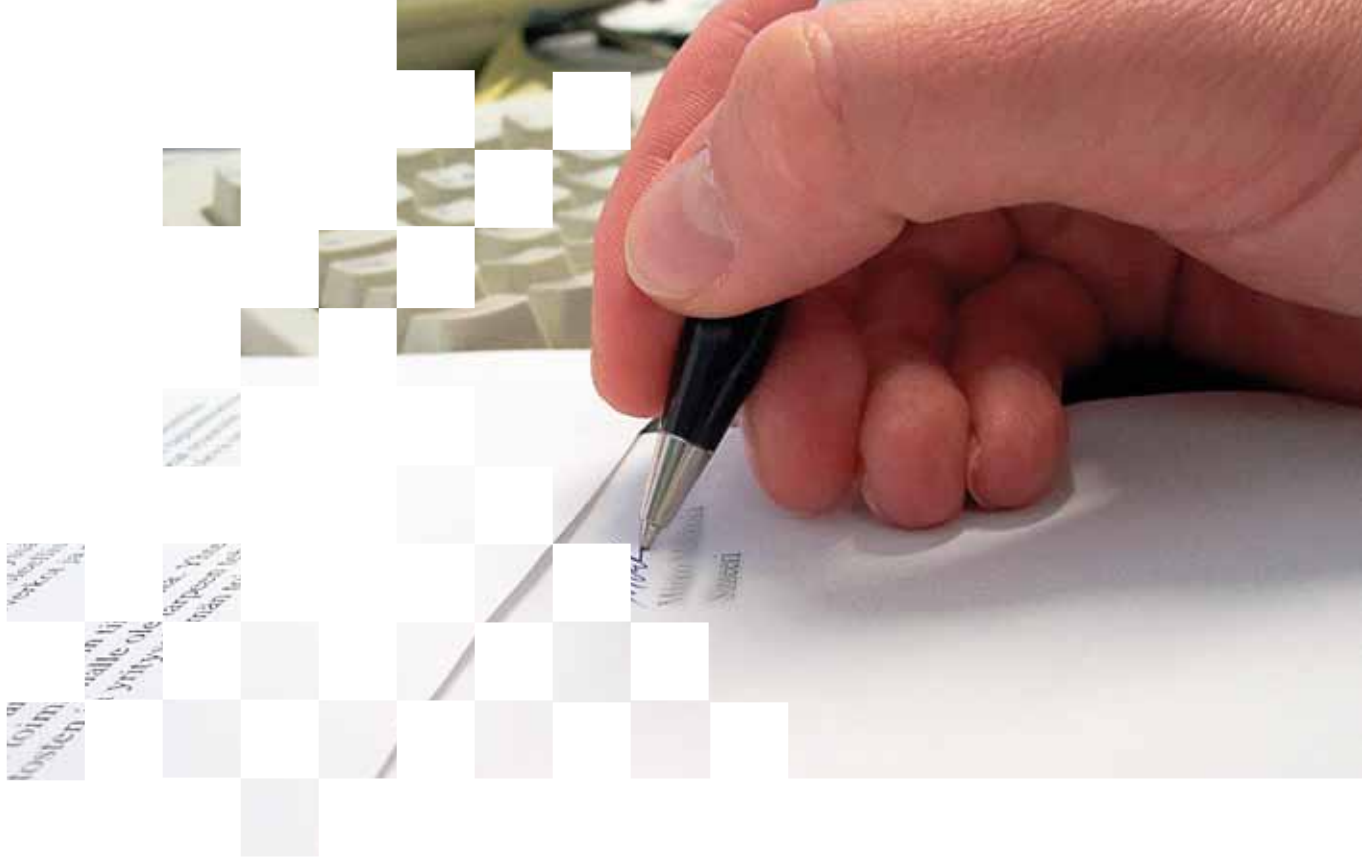
Porin seutu kasvaa ja kehittyy kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kestävä kehitys huomioidaan kaikessa päätöksen teossa ja toiminnassa. Vastuullisuuden kaikki elementit otetaan huomioon.

Kestävä kehitys määritellään kehitykseksi, joka tyydyttää nykyisen yhteiskunnan tarpeet riittävästi tuleville sukupolville tätä mahdollisuutta. Yksi tärkeimmistä huomioiduista tekijöistä on luonnonvarojen riittävyys. Kestävän kehityksen huomioon ottaminen tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa. Kunnallisessa päätöksenteossa edellisten osaluokkien lisäksi on otettava huomioon poliittis-oikeudellinen vastuu sekä hyvinvointivastuu.

Kestävä kehitys on valittu yhdeksi Porin seudun rakennemallin horisontaaliseksi teemaksi ja alueella pyritäänkin taloudelliseen kasvuun säilyttäen ympäristön laatu hyvänä tuleville sukupolville. Kestävän kehityksen teema toteutuu erityisesti energiatehokkaan aluerakenteen, joukkoliikenteen lisäämisen, uusien energiamuotojen kehittämisen sekä yleisesti elinympäristöjen kehittämisen toimenpiteissä.

Toimenpiteet:

- Kestävän kehityksen huomioiminen kaikessa päätöksenteossa siten, että huomioon otetaan
 - Taloudellinen vastuu (kannattavuus, kilpailukyky, tehokkuus, yhteiskunnan taloudellinen hyvinvointi)
 - Sosiaaliset vaikutukset (henkilöstö, asukkaat, yhteistyöverkostot, 3. sektori)
 - Ympäristövaikutukset (suojelu, monimuotoisuus, tehokas ja säästävä luonnonvarojen käyttö)
 - Poliittis-oikeudellinen vastuu (poliittiset vastuut, demokratia, hallinto ja virkavastuu)
 - Hyvinvointivastuu (asukkaiden osallisuus, kansalaisyhteiskunta, perheystävällisyys)

Kuntien välinen yhteistyö

Porin seudun palvelutarjonta on laadukas ja monipuolinen. Palvelut ovat helposti ja kattavasti saavutettavissa.

Karhukuntien seudullinen yhteistyö on ollut alusta alkaen laaja-alaista kattaaen kaikki kunnan toimialat. Toimintaa ohjaavat seutusopimuksen lisäksi PARAS-kaupunkiseutu-suunnitelma ja pysyvät virkamiestyöryhmät sekä päätöksentekorakenteet. Käytännön toimintaa ohjaa ja koordinoi kunnanjohtajista koostuva karhukuntatoimikunta. Poliittisen vuoropuhelun, tiedonkulun ja päätöksenteon terävöittämiseksi on luotu KH:n puheenjohtajista koostuva karhukuntaneuvosto. Neuvoston keskeisenä tehtävänä on maankäytön, asumisen ja liikenteen sekä niihin kiinteästi liittyvien palveluiden yhteistyön tehostaminen.

Porin seudun rakennemallissa kuntien välinen yhteistyö konkretisoituu erilaisissa käytännön toimenpiteissä, foorumeissa, strategioissa, suunnitelmissa ja kampanjoissa. Yhteistyötä toteutetaan sopimus pohjaisesti.

Toimenpiteet:

- Sujuvampi arki: Kuntarajat ylittävien palveluiden käytön helpottaminen ja lisääminen (käyttäjälähtöisyys, käyttäjädemokratia, tiedottaminen eri palveluista), Sopimus pohjaisen yhteistyön kehittäminen ja lisääminen palvelutarjonnan monipuolistamiseksi ja sekä palveluiden turvaamiseksi.
- Yhdyskuntarakenne ja palvelut: Yhdyskuntarakenteeseen sidottu palvelurakennetarkastelu ja -tyypittely (kaupunkikeskukset, kuntakeskukset, esikaupunkialueet, kylät, haja-asutusalueet)
- Uusien kumppanuusmallien kehittäminen (kunta-yksityinen-kolmas sektori)
 - Julkiset ja yksityiset palvelut

OLEMINEN

Monipuoliset asumis- ja elämäntapavaihtoehdot

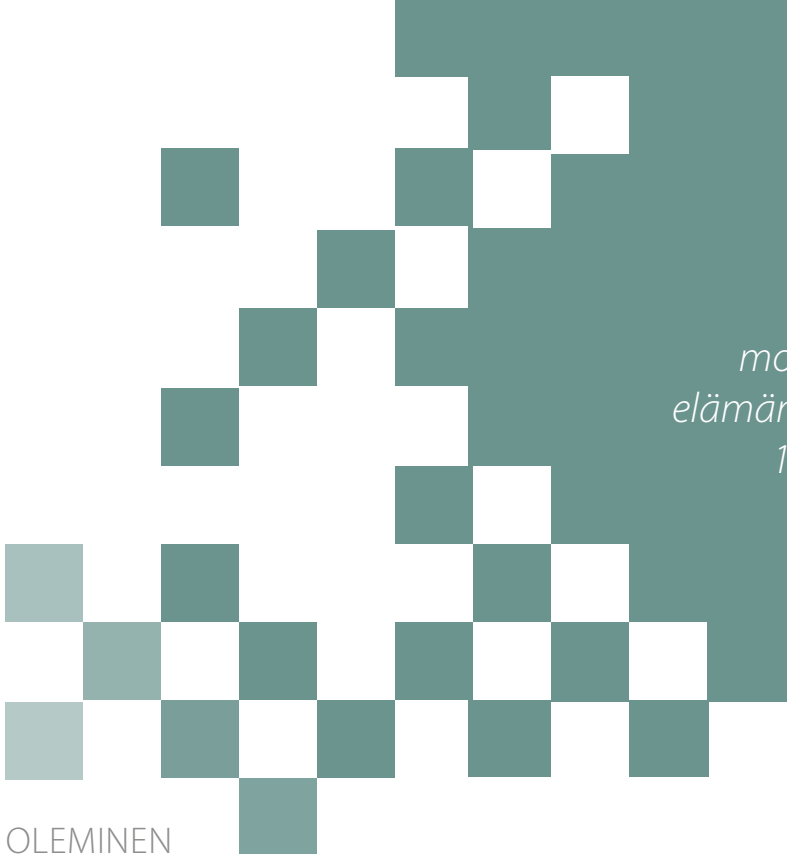
Porin seutu tarjoaa monipuolisia vaihtoehtoja asumiseen ja elämiseen.

Porin seutu on laaja kokonaisuus, joka mahdollistaa sekä urbaanin keskusta-asumisen että maa-seutumaisempia vaihtoehtoja. Tulevaisuuden Porin seutu tiivistyy asumisrakenteeltaan ja asuntotarjonta keskittyykin palvelukeskusten lähtisyyteen. Tähän kehitykseen vaikuttavat väestön ikääntymisen lisäksi erityisesti energian hinnan muutokset ja sekä kansallinen että kansainvälinen ilmastonmuutospolitiikka.

Porin seudun taajama-alue kasvaa sekä väestön että alueen osalta lähes eniten koko Suomessa. Kasvua hallitaan tiivistämällä olemassa olevaa taajamarakennetta ja täydentämällä niitä. Taajama-alueet tarvitsevat lisäksi jatkuvaa kehittämistä sekä viihtyisyyden että toiminnallisuuden osalta. Kehittämistä tehdään Porin seudulla sekä aluekohtaisesti että suurempina kokonaisuuksina.

Toimenpiteet:

- Auerakenteen kehittäminen ja täydentäminen: Taajama-alueiden tiivistäminen ja täydennysrakentaminen yhteistyössä kuntien kesken
- Erilaisten elämäntapavaihtoehtojen hyödyntäminen kuntien kaavoituksessa ja asuntotuotannossa (sisäinen työnjako ja -profiloiminen) sekä seutumarkkinoinnissa: Sisäinen työnjako kuntien kesken, seudullinen ja kansallinen profiloiminen, kakkosasumisen potentiaalin hyödyntäminen
- Rakennettujen kulttuuriympäristöjen hyödyntäminen: Kylä- ja kirkonkylämaisemat, rannikkokylät, vanhat teollisuusyhdyskunnat, puukaupunginosat, taajamakeskustat.

*Porin seutu tarjoaa
monipuolisia asumis- ja
elämäntapavaihtoehtoja yli
100.000 asukkaalleen.*

OLEMINEN

Asuntopolitiikka, asumisstrategiat

*Porin seudulla tehdään aktiivista
asuntopolitiikkaa*

Porin seudun asuntopolitiikkaa toteuttavat kuntien omat organisaatiot, mutta rakennuttamisen osalta on jo olemassa maakunnallisia toimijoita. Porin seutu selvittää, voidaanko seudulle luoda uusi, yhdistetty suuri toimija asuntorakennuttamiseen, vuokra-asuntojen hallinnointiin ylläpitoon ja asunnonjakoon. Kuntien muodostama yhteistyöalue, jolla on tarjolla toimiva ARA:n hyväksymä toteutusmalli, on vahvoilla jatkossa ARA:n kohteista käytävässä kiristyvässä kilpailussa

Toimenpiteet:

- Porin seudun asumisen strategiat ja asuntopolitiikka: Seudulla laaditaan yhteinen asuntopoliittinen strategia, jolla on yhteys kuntien omiin strategioihin. Samalla laaditaan myös rakennemallia toteuttava asuntopoliittinen investointiohjelma sekä erityisryhmien palveluasumisen strategia.
- Asuinalueiden kehittämissuunnitelmien toteuttaminen: Seudulla toteutetaan sekä kuntakohtaisia että kuntien yhteisiä kehittämishankkeita keskustoihin, lähiöihin sekä maaseutualueille
- Asuntomarkkinoiden toimivuutta edistetään kuntien aktiivisella tonttipolitiikalla ja vapaiden tonttien markkinoinnilla

OLEMINEN

Alueiden profiloiminen

Porin seudun alueilla on selkeä roolijako ja profiili

Porin seutu on hintatasoltaan ja asumiskustannuksiltaan Suomen kilpailukykyisimpiä seutuja. Profiloitumis- ja vetovoimatekijänä toimivat mm. kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet, tasokas kaupunki- ja kuntakeskusasuminen, jokien varsija meren läheisyys, loma-asuminen/ympärivuotinen asuminen, koerakentamisalueet, teknologian käyttö vanhusten palveluasumisessa, elinvoimaiset kylät ja maaseutuasuminen ym. Kuntien rajavyöhykkeillä tehdään yhteistyötä asuinalueiden asukkaiden kanssa alueita täydennysrakennettaessa ja eheyttävässä ja uusien asuinalueiden osalta aina suunnittelusta markkinointiin.

Porin seutu on jaettu asumisvyöhykkeisiin, joilla kaikilla on oma, positiivinen profiilinsa. Profiilia hyödynnetään erityisesti alueen sisäisessä markkinoinnissa, jossa alueen asukkaille nostetaan esiin oman alueen vahvuuksia ja positiivisia piirteitä.

Toimenpiteet:

- Seudun kuntien profiilien ja vahvuuksien hyödyntäminen sekä työnjaosta sopiminen: Selkeä työnjako kuntien kesken, erikoistuminen, positiivisen imagon hyödyntäminen
- Alueprofiilien tunnistaminen ja hyödyntäminen markkinoinnissa sekä seudullisesti että yksittäisillä alueilla tai alueryhmittäin: Alueprofiilien hyödyntäminen seutumarkkinoinnissa (POSEK), kuntien markkinointimateriaalit ja nettisivustot, yhteinen aluekuva

OLEMINEN

Energiatehokas aluerakenne

Porin seudun aluerakenne on kestävä ja energiatehokas

Alvar Aallon 1940-luvulla laatima Kokemäenjo- kilaakson aluesuunnitelma keskittyi liikennejär- jestykseen, teollisuuden energiahuoltoon ja maa- seudun ja kaupungin vuorovaikutukseen. Tällä hetkellä edellisten lisäksi alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on painetta erityisesti alueellisen energiatehokkuuden ja uusiutuvien energioiden hyötykäytön kehittämiseen. Energiatehokkuuden kehittäminen ei painotu ainoastaan uusien pilot- tikohteiden rakentamiseen, vaan myös korjaus- ja täydennysrakentaminen kehittävät omalta osaltaan rakennusten energiatehokkuutta.

Energiatehokkuuden lisäämiseksi kunnat tarvitse- vat lisää osaamista sekä uusia, seudullisia malleja, joiden avulla energiatehokkuutta voidaan kehit- tää kokonaisvaltaisesti. Asukkaiden investointiha- lukkuutta kehitetään neuvonnan ja tiedotuksen keinoin. Lisäksi kehitetään julkisen ja yksityisen rakennuskannan ekotehokkuutta erityisesti kun- takeskustojen alueella.

Toimenpiteet:

- Aluerakenteen kehittäminen: Porin seudun energiatehokkaan aluerakentamisen mallin luominen, potentiaalien hakeminen uudis-, korjaus- ja täydennysrakentamiseen, viestintä
- Energia- ja ekotehokkuusvaatimusten seudul- linen harmonisointi: Vaatimusten määrittely ohjaamaan sekä yhdyskuntarakentamista että yksityistä rakentamista
- Edelläkävijyys: Monipuolinen yritysysteistyö erityisesti julkisten rakennusten uudis- ja kor- jausrakentamisessa, pilotit ja kehittämishank- keet

TUOTTAMINEN

Elinkeinopoliittika ja yhteistyöfoorumit

Porin seutu on kansallisesti ja globaalisti kilpailukykyinen elinkeinoelämän toimintaympäristö

Porin seutu on rohkeasti siirtymässä maakuntakeskuksesta kansalliseksi kasvukeskukseksi. Vanhat tavat ajatella ja hoitaa asioita muuttuvat voimakkaasti. Porin seudun elinkeinostrategiasa, joka on kuvaus asenteesta, tavasta toimia ja painopisteistä vuotta 2015 kohti mentäessä seudun kärjiksi ovat valikoituneet megatapahtumat, rohkea asenne, teollisuuden kyky uudistua, vahva paikallinen yrittäjyys sekä vastuullisuus. Strategiasa painotetaan myös alueellista ketteryyttä sekä rohkeutta tarttua uusiin mahdollisuuksiin.

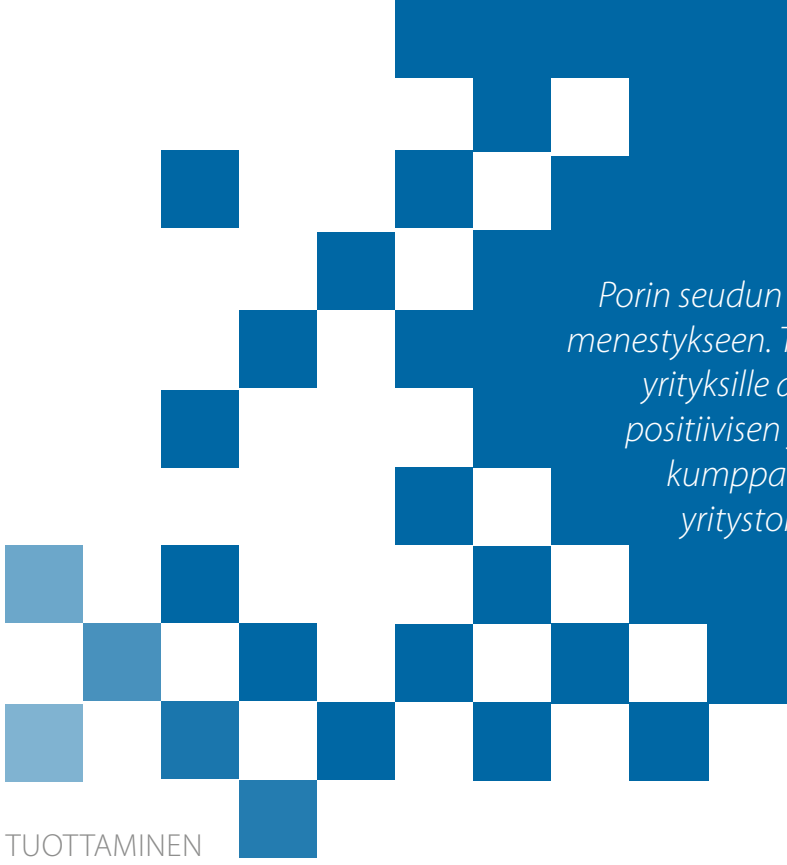
Porin seudun kärjet:

Elinkeinopoliittikan keskeisiä toimijoita ovat alueella toimivien yritysten lisäksi Porin Seudun Kehittämiskeskus Oy POSEK ja alueen kunnat sekä muut elinkeinojen kehittämispalveluita tarjoavat toimijat, oppilaitokset, yrittäjähdistykset sekä kauppakamari. Paikallisten toimijoiden lisäksi alueen kehittämiseen vaikuttavat myös valtakunnan tasolla tehtävät päätökset esim. logistiisiin yhteyksiin liittyen. Näin ollen seudullisella edunvalvonnalla on erittäin tärkeä rooli.

Porin seutu luo uusia mahdollisuuksia yhteistyölle ja kehittää yhteistyökulttuuriaan sekä sisäisesti että muiden alueiden kanssa. Yhteistyöfoorumien tehtävänä on tuoda sekä yrityksille että muille toimijoille uusia ideoita, näkemyksiä ja ymmärrystä. Samalla elinkeinotoimijoiden tehtävänä on haastaa yritykset ja kunnat rakentaviin keskusteluihin yhteisestä tulevaisuudesta sekä keinoista tulevaisuuden rakentamiseen. Kunnallinen päätöksenteko ei ole ristiriidassa yritysten tavoitteiden kanssa ja päätösten vaikutuksia arvioidaan myös yrittäjyyden näkökulmasta.

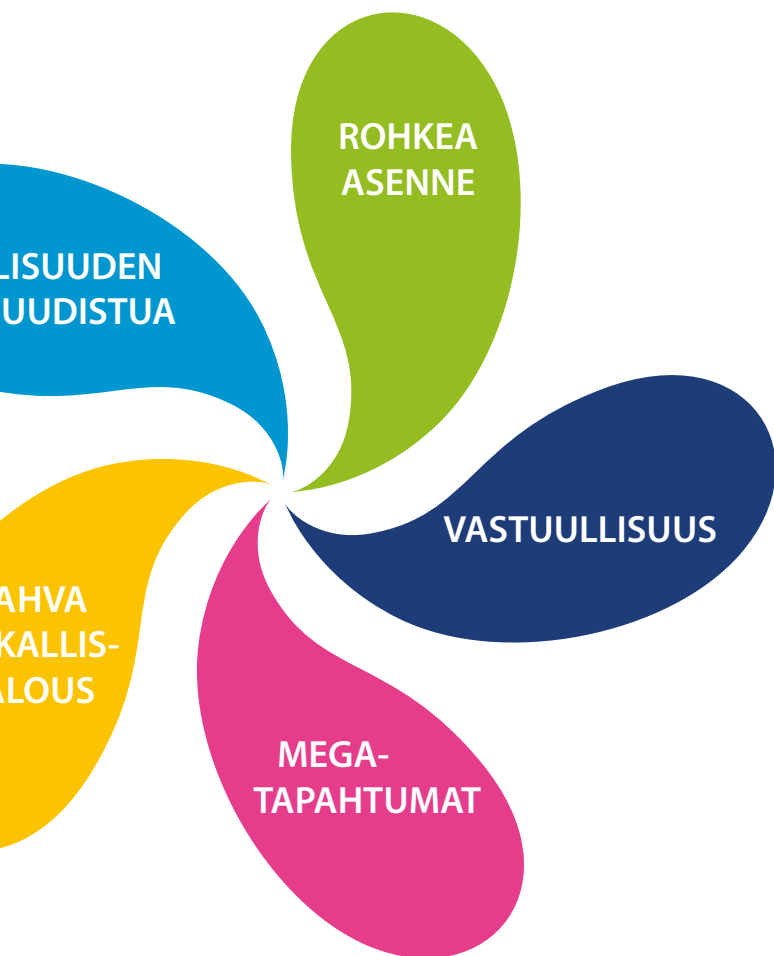
TEOLL
KYKY

VA
PAI
TA

Porin seudun menestys perustuu yritysten menestykseen. Tuottava Porin seutu tarjoaa yrityksille aktiivisen elinkeinopolitiikan, positiivisen yrittämisen ilmapiirin, uusia kumppanuusmalleja, rakenteellisesti yritystoimintaa tukevia alueita sekä luovuutta ja innovaatioita. Porin seudulla osataan!

TUOTTAMINEN

Toimenpiteet:

- Porin seudun elinkeinostrategian toteuttaminen: Elinkeinostrategian toimintaedellytysten turvaaminen
- Porin seudun PARAS -prosessinäkökulman tuominen elinkeinostrategiatyöhön: Maankäytön, asumisen ja julkisen liikenteen näkökulman tuominen elinkeinostrategiatyöhön
- Auerakenteen kehittäminen elinkeinoelämää palvellen: Kuntien välisen yhteistyön kehittäminen tonttien ja toimitilojen tarjonnassa, liikenneyhteyksien sujuvuuden turvaaminen
- Elinvoimaisten yritysten toimintaedellytysten tukeminen: Yritysten tarpeisiin vastaaminen, avoin yhteistyö
- Yritysten ja julkisten toimijoiden yhteisten foorumeiden tuottaminen: Yhteistilaisuudet, seminaarit
- Elinkeinotoimijoiden, kaavoittajien ja yritysten välisen yhteistyön kehittäminen jatkuvaksi ja systemaattiseksi toimintatavaksi: Yritysalueiden suunnitelmallinen käyttöönotto ja markkinointi

TUOTTAMINEN

Palvelu- ja kumppanuusmallit

Porin seutu kehittää ja turvaa palvelutarjontaansa uusien toimintamallien ja kumppanuuksien avulla

Porin seutu kehittyy ja kehittää palveluitaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Samalla kehittyvät myös alueella toimivien yritysten sekä muiden toimijoiden mahdollisuudet tarjota uusia tuotteita ja palveluita julkisen sektorin käyttöön. Uusien palvelumallien ja niiden mukanaan tuomien taloudellisten ja toiminnallisten etujen käyttöönotto mahdollistaa palveluiden saatavuuden jatkumisen. Taloudellista etua voidaan saavuttaa myös palveluiden yhteiskäytöllä sekä esim. logististen järjestelmien uudelleenjärjestelyillä.

Toimenpiteet:

- Yhdyskuntarakenteeseen sidottu palvelurakennetarkastelu ja -tyypittely: Keskukset, esikaupunkialueet, kylät, haja-asutusalueet, täydentyvä keskustaajama, keskustan tuntuman kylät, monipuoliset maaseutukeskukset
- Uusien kumppanuusmallien rakentaminen palvelutuotantoon yhteistyössä
- yritysten ja 3. sektorin toimijoiden kanssa: Uudentyyppiset kumppanuusmallit, seudun yhteinen toimintamalli
- Uusien palvelumallien ja -keskittyminen kehittäminen ja pilotointi: Käyttäjälähtöisyys ja tiedottaminen eri palveluista, julkisten ja yksityisten palveluiden yhdistäminen (ostoskeskukset, palvelukioskit, kylätalot) ja vuoropuhelu eri toimijoiden kesken, Sähköiset ja mobiilit palvelut
- Porin seudun julkisia palveluita tukevien logistiikkapalveluiden järjestäminen kustannus- ja ympäristötehokkaasti, seudun yhteisen toimintamallin luominen

TUOTTAMINEN

Yrittämisen ilmapiiri, houkuttelevat työmarkkinat ja -ympäristöt

Porin seutu on tarjoaa monipuolisen, kilpailukykyisen ja houkuttelevan toimintaympäristön erikokoisille ja eri toimialoilla toimiville yrityksille

Yrittämisen ilmapiiri syntyy positiivisista asenteista, ennakkoluulottomuudesta, rohkeudesta, tekemisen mielekkästä sekä kannustamisesta. Porin seudun yrittäjämysteisyys on kehittynyt viime vuosien aikana ja yrittäjyys nähdään alueen merkittävänä voimavarana. Yrittämisen ilmapiiri ei rajoitu pelkästään yrittäjyyteen vaan se nähdään laajempaan toimintatapaan.

Yrittäjyyskasvatus on avainasemassa tulevaisuuden yrittäjyyden edistämässä. Yrittäjyyskasvatuksen avulla sekä nuoret että opettajat saavat kuvaa yrittäjyydestä uravaihtoehtona sekä malleja sisäiseen yrittäjyyteen.

Houkuttelevat työmarkkinat ovat tehokkaat, toimivat ja kaikille avoimet. Monipuolinen elinkeinorakenne tarjoaa mielenkiintoisia ja haastavia työtehtäviä sekä houkuttaa alan osaajia. Porin seudun koulutustarjonta on monipuolista ja alue tarjoaa työnantajille osaavia työntekijöitä.

Houkuttelevat työympäristöt ovat viihtyisiä ja toiminnallisia. Porin seutu tarjoaa monimuotoisia työympäristöjä erilaisiin tarpeisiin: alue tarjoaa työnantajille monipuolisia mahdollisuuksia olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämiseen sekä lukuisia tontteja uusien tilojen rakentamiseen. Tehokkaat logistiset toiminnot: satama, lentokenttä, raide- ja tieliikenne sekä alan palveluntarjoajat varmistavat yrityksille elintärkeän mahdollisuuden toimia häiriöttömästi ja turvallisesti kansainvälisen liiketoiminnan ketjuissa.

Toimenpiteet:

- Monipuolisen ja kilpailukykyisen tontti- ja toimitilatarjonnan turvaaminen ja niihin liittyvien seudullisten sijoittumispalvelujen kehittämisen ja systemaattinen käyttö: Kuntien välinen yhteistyö ja työnjako
- Tehokkaiden logististen toimintojen tarjoaminen
- Osaavan työvoiman tarjonta, koulutus ja tutkimus: Joukkoliikenteen palveluiden parantaminen erityisesti työssäkäyntiliikenteen näkökulmasta

TUOTTAMINEN

Yritysalueet seuturakenteessa

Porin seudulla on toimiva työnjako yrityksille tarjottavista toimintaympäristöistä

Porin seutu tarjoaa yrityksille monipuolisen toimintaympäristön sekä profililtaan erilaisia alueita yritysten käyttöön. Seudulta löytyy sekä maaseutumaisia kylä- ja taajama-alueita että tiiviimpiä, kaupunkilaisempia alueita. Kunnat tarjoavat aktiivisesti yrityksille sopivia tontteja uusien toimintojen rakentamista varten, lisäksi alueen toimitilat on koottu POSEKin ylläpitämään toimitilapörssiin.

Toimenpiteet

- POSEKin toimintojen yhteyteen luotava Internet-pohjainen seudullinen tonttipörssi sekä kuntien yhteinen, vuosittainen kaavoituskatsaus
- Alueiden profiloituminen erilaisten yritysten käyttöön: Kuntien ja yritysalueiden välisen työnjaon toteuttaminen
- Seudullisten sijoittumispalveluiden konseptointi ja systemaattinen käyttö: Sijoittumispalveluiden ja kuntien välinen, täydentävä työnjako ja kaikkien käytössä oleva toimintamalli, yhtenäinen ja koordinoitu seutumarkkinointi

TUOTTAMINEN

Energiatuotannon monipuolinen kehittäminen

Porin seutu on kansainvälisesti kilpailukykyinen energiateknologian toimintaympäristö ja kiinteä osa Suomen energiarannikkoa

Lounaisrannikko Turusta Porin seudulle muodostaa Suomen energiarannikon, jonka alueelle on sijoittunut kansallisesti merkittävien ja monipuolisen energian tuotantokokonaisuus. Alueelta löytyy sekä vesi-, tuuli-, bio-, hiili ja ydinvoimaa tuottavia yrityksiä ja alue tuottaa noin neljänneksen Suomen sähköntuotannosta.

Alueella on lisäksi vahva metalliteollisuus joka hakee aktiivisesti liiketoimintaa globaalisti kasvavista energiateknologian markkinoista. Ydinvoimaosaamisen, aurinkoenergiatuotteiden ja offshore -tuulivoimarakentamisen alueelle on Satakuntaan syntynyt merkittäviä energiateknologian yritysryhmittymiä. Alue tarjoaakin energia-alan toimijoille toimintaympäristön, jossa yhdistyvät monipuolinen energiantuotanto, erinomaiset energiateknologiyritykset, uutta luovat pilotti-kohteet, tutkimus, koulutus ja osaaminen.

Porin seutu edistää aktiivisesti sekä olemassa olevien energiamuotojen hyödyntämistä, myös uusien energiamuotojen hyötykäyttöä. Erityisesti maaseutualueilla uusien energiamuotojen (mm. bio- ja tuulivoima) arvioidaan tuovan merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia. Samalla uudet energiamuodot tuovat alueelle positiivista mielikuvaa sekä kestävästä kehityksestä.

Toimenpiteet:

- Energiatuotannon arvoketjun haltuunotto: Koulutus ja osaaminen, tutkimus, pilotointi, tuotanto
- Lounaisrannikon kehittämisvyöhykkeen nostaminen kansalliseksi energiarannikoksi: Vyöhykkeen konseptointi ja edunvalvonta
- Olkiluoto 4:n toteuttamisen edunvalvonta
- Uusiutuvien energialähteiden hyötykäytön lisääminen (yritystoiminta, julkinen sektori, yksityiset, maatalous): Tuulivoima, bioenergia, aurinkoenergia
- Energiateknologian kokonaisuuden kehittäminen ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittaminen sekä uuden liiketoiminnan luominen

LIIKE

Seudullinen liikenneyhteistyö ja edunvalvonta

Porin seudun liikenneyhteistyö toimii ja edunvalvonta on tuloksellista

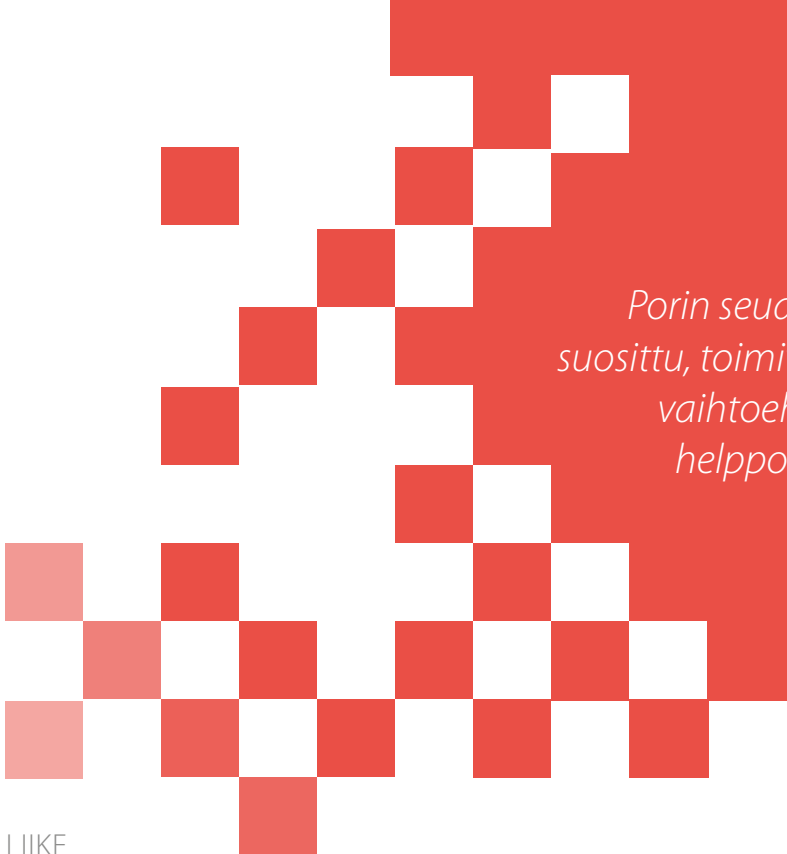
Seudullisen liikenneyhteistyön pohjana ovat seudulla tehdyt sekä tekeillä olevat liikennejärjestelmäsuunnitelmat, jotka aiesopimuksineen antavat hyvän lähtökohdan yhteistyön kehittämiseen. Kunnat voivat lisäksi tehostaa yhteistyötään mm. seudullisen liikenteeseen liittyvän ohjeistuksen ja neuvonnan keinoin sekä määrittämällä yhdenmukainen palvelutaso. Erityisen tärkeää kuntien välinen yhteistyö on kansallisessa edunvalvonnassa, joka vaikuttaa liikenneväylämäärärahojen määrään ja jakaantumiseen eri alueiden kesken.

Uutena yhteistyömahdollisuutena on seudullisen lupaviranomaistoiminnan käynnistäminen, jolloin toiminnassa mukana olevat kunnat määrittelevät

alueensa joukkoliikenteen palvelutason sekä liikenteen järjestämistavat yhteistyössä ELY-keskusten kanssa.

Toimenpiteet:

- Edunvalvonnan lisääminen ja tehostaminen: Työjaosta sopiminen maakunnan muiden toimijoiden kesken, ennakoiva ja aktiivinen ote, eri kansallisten ohjelmien valmisteluvaiheessa mukana oleminen
- Joukkoliikenneyhteistyö: Seudullisen lupaviranomaisen perustaminen työmatkaperustialueelle, seudullinen joukkoliikennesuunnitelma
- Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittäminen ja sen toteuttaminen: Kuntayhteistyö joukkoliikenteen ja maankäytön yhteensovittamisessa

Porin seudun joukkoliikenne on suosittu, toimiva ja kilpailukykyinen vaihtoehto. Porin seudulla on helppoa ja turvallista liikkua paikasta toiseen!

LIIKE

Joukkoliikenteen lisääminen

Porin seudun joukkoliikenne tarjoaa houkuttelevat, palvelevat ja monipuoliset lippu- ja vuorojärjestelmät kaikissa joukkoliikennemuodoissa. Joukkoliikenne on suosittu liikkumismuoto.

Liikennepolitiikan haasteita ovat liikkuvuus, kilpailukyky, maankäyttö, ympäristövaikutukset, kansalaisten terveys ja ilmastonmuutos. Liikenne- ja viestintäministeriön Liikenne 2030 – raportin mukaan liikenteen päästöjä on vähennettävä nopeasti. Raportin mukaan liikenteen ja päästöjen vähentämiseksi kohtuuhintainen joukkoliikenne on turvattava Suomessa.

Porin seudun joukkoliikenteen kasvupotentiaali lähtee erityisesti työmatkaliikenteestä. Seutulippu ja työsuhdematkalippu ovat edullisia vaihtoehtoja liikkumiseen, mutta samalla tulee huolehtia myös matka-aikojen lyhentämisestä. Pikavuoroilla toimiva työvuoroliikenne houkuttelee myös pidemmän matkan kulkijoita. Seutulienteessä tarvitaan erityisesti alueen kuntien satsauksia liikenteen järjestämiseen.

Toimenpiteet:

- Infrastrukturi: Joukkoliikenteen infrastruktuuriin kehittäminen
- Joukkoliikenteen houkuttelevuuden kehittäminen: Seutu- ja työsuhdematkalippujen markkinointi, Työvuoroliikenteen tarjonnan lisääminen erityisesti pikavuoroina, pikavuorolisän poistaminen ja pikavuoromahdollisuuden markkinointi
- Yhteistyön kehittäminen kuntien ja liikennöitsijöiden välillä: Säännöllinen vuoropuhelu, yhteiset kehittämishankkeet
- Rautatieliikenteen vuorotarjonnan lisääminen valtakunnalliselle tasolle: Edunvalvonta vuorotarjonnan lisäämiseksi ja raideliikenteen kehittämiseksi
- Kutsuohjattu joukkoliikenne täydentää palvelutarjontaa: Seudullinen toimintamalli joukkoliikenteen peruspalvelutasoksi haja-asutusalueilla

Toimiva liikenneverkko

Liikenneverkko palvelee hyvin Porin seudun asukkaita

Porin seudun liikenteen pääverkon muodostaa valtatieverkosto, joista keskeisimpiä ovat valtatie 2 ja 8. Ulkoisia pääyhteyksiä täydentävät Pori-Tampere -rautatie sekä lentoyhteydet Porin lentoasemalta. Porin satama tarjoaa yhdessä maaliikenteen pääväylien kanssa tavaraliikenteelle kilpailukyiset kuljetusyhteydet. Tavaraliikenteen osuus on Porin seudun liikenneverkolla suuri. Kevyen liikenteen olosuhteet ovat hyvät vaikkakin parantamistarpeita on tiedossa erityisesti kylä- ja maaseutukeskuksissa.

Joukkoliikennepalvelujen suunnittelun lähtökoh- ta on asukkaiden tarpeet, jotka otetaan huomioon kysynnän ja rahoituksen mahdollistamissa puitteissa. Porin seudun tavoitteena on, että ainakin kuntakeskuksissa voi asua ja hoitaa perusliikkumistarpeet ilman henkilöautoa. Kuntakeskustojen välisten yhteyksien kehittämisessä painopisteinä ovat työ- ja opiskelumatkojen toimivuus.

Toimenpiteet:

- Seudullisen liikennepoliittisen edunvalvonnan ja yhteistyön kehittäminen sekä tiivistäminen: Seudullinen yhteistyö ja priorisointi, maakunnan toimijoiden välinen yhteistyö, tiedotus ja lobbaus
- Tärkeimpien valtatieyhteyksien toimivuuden kehittäminen: VT8 Turku-Pori yhteysvälihankkeen toteuttaminen, VT8 Pori-Söörmarkku –osuuden kehittäminen, VT 2:n kehittäminen
- Sujuvien junayhteyksien ja junakaluston varmistaminen: Pori-Helsinki sekä Tahkoluoto-Kokemäki-Tampere -rataosuuden kehittäminen, Mäntyluoto-Kokemäki paikallisliikenteen selvittäminen
- Satamayhteyksien ja syöttöliikenteen toimivuuden turvaaminen: Väylähankkeet, maakuljetusreitit, tasokkaat, toimivat ja turvalliset yhteydet satamiin ja tavaraterminaaleihin
- Päivittäinen vuorotarjonta lentoliikenteessä: Pori-Helsinki –välin turvaaminen, aikataulujen sovittaminen jatkoyhteyksiin

LIIKE

Liikkumisen helppous ja turvallisuus

Porin seutu on turvallinen ja esteetön

Liikenneturvallisuus on merkittävä jokapäiväinen osa kansalaisturvallisuutta, mutta sen toteutuminen vaatii useimmiten sekä valistusta että valvontaa. Liikenneturvallisuuden kehittäminen lähtee asenteista, mutta usein myös teknisillä ratkaisuilla, kuten esim. liikenneympyröillä voidaan kehittää ongelmakohtien turvallisuutta.

Helppokulkuiset ja esteettömät ympäristöt ovat kaikkien etu, sillä niistä nauttivat liikuntaesteisten lisäksi kaikki asukkaat. Erityisesti väestön ikääntyminen aiheuttaa haasteita alueiden esteettömyyden kehittämiseen. Liikkumista helpottaa myös ajantasainen ja helposti saatava matkustajainformaatio. Myös raskaan liikenteen järjestelyillä, joissa kulku ohjataan keskustoja kiertämällä, voidaan edistää liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta.

Toimenpiteet:

- Esteettömyyden kehittäminen koko seudulla: Esteettömyyselvytykset erityisesti kuntakeskusten osalta, käytännön toimenpiteet esteettömyyden kehittämiseksi, esteettömyysasiamies
- Liikenneturvallisuuden kehittäminen (seudulliset kampanjat, valistus, tiedottaminen): Koulukuljetus- ja liikenneturvallisuusseminaari vuosittain, liikenneturvallisuussuunnitelman päivittäminen, liikenneturvallisuuden huomiointi kaavoituksessa ja maankäytössä
- Aikatauluinformaation kehittäminen: Seudullisen joukko- ja henkilöliikennettä koskevan tiedotuksen sekä markkinoinnin kehittäminen, sähköinen tiedottaminen
- Seudun sisäisen joukkoliikenteen sujuvuus: Aikataulut erityisesti työmatkaliikennettä silmällä pitäen, vuorotarjonnan kehittäminen
- Yhtenevän kevyen liikenteen verkon rakentaminen (kuntien yhteistyö ja suunnittelu) erityisesti kuntakeskusten välille: Työmatkaliikenne, ELY:n ja kuntien välinen yhteistyö, vapaa-ajan virkistyskäyttö

LATAUTUMINEN

Tapahtumien seutu; kulttuuriareenat, tapahtumapaikat

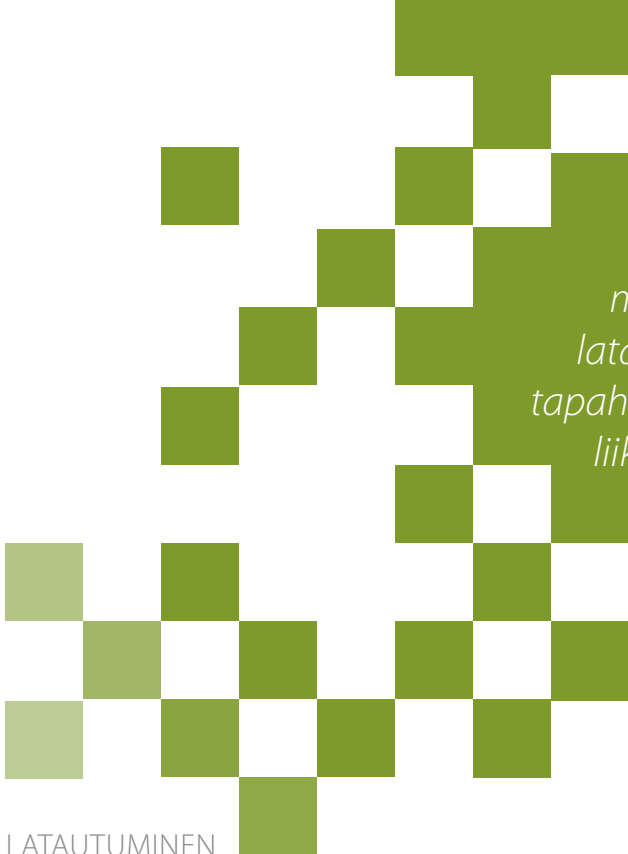
Porin seudulla laitetaan tapahtumaan

Porin seudun elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä lisää runsas tapahtumatarjonta. Isojen tapahtumien rinnalla seudulta löytyy useita muita virkistäviä ja viihteellisiä tapahtumia, jotka tarjoavat elämyksiä niin seudun asukkaille kuin laajoille vierailijajoukoillekin. Porin seutu tarjoaa tapahtumajärjestäjille sujuvat ja yhteistyökykyiset puitteet monenlaisten tapahtumien järjestämiseen.

Tapahtumapaikkojen laaja tarjonta mahdollistaa erilaisten tilaisuuksien järjestämisen. Kansallisesti näkyvät tapahtumapaikat (mm. Kirjurinluoto Areena, Yyteri) vahvistavat seudun näkyvyyttä ja lisäävät alueen houkuttelevuutta. Uutena mahdollisuutena voidaan nähdä perinteisten tapahtumapaikkojen; kirkkojen, torien, kokous- ja konserttisalien jne. monipuolisempi käyttö.

Toimenpiteet:

- Tapahtumajärjestäjien verkottuminen ja koulutus: Tapahtumajärjestäjille suunnatut tilaisuudet, uusien yhteistyömuotojen hakeminen
- Tapahtumien yhteismarkkinointi: Kustannustehokkuuden ja näkyvyyden lisääminen
- Suurtapahtumien sujuva alueellinen palvelurakenne: Vastuunjako toimijoiden kesken
- Tapahtumapaikkojen monipuolinen ja innovatiivinen käyttö: Torit, kirkot, urheilukeskukset ja –kentät, luonto- ja kulttuurikohteet, tuotteistaminen ja markkinointi

Porin seutu tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet vapaa-ajan viettoon ja latautumiseen. Seutu tunnetaan monista tapahtumistaan, kulttuuriareenoistaan sekä liikunta- ja virkistysmahdollisuuksistaan. Porin seudulla viihdytään!

LATAUTUMINEN

Liikunnan ja virkistyksen yleissuunnitelma

Porin seudun monipuoliset liikunta- ja virkistysmahdollisuudet tarjoavat hyvinvointia kaikille

Porin seudun liikunnan ja virkistyksen yleissuunnitelman tarkoituksena on tehdä alueen asukkaille kaikki seutukunnan liikunnan ja virkistyksen tärkeimmät liikunta- ja virkistyspaikat tutuiksi, jotta kuntarajat ylittävä käyttö lisääntyisi. Liikuntapaikoista ja mahdollisuuksista tiedottaminen lisää paikkojen ja reittien käyttöä. Porin seudun vetovoimaisimpia liikunta- ja virkistyspaikkoja markkinoidaan sekä koko seudulle että seudun ulkopuolelle.

Kevyen liikenteen väyliin ja niiden kattavuuteen sekä pyöräilyreitteihin kiinnitetään erityistä huomiota, sillä ne ovat suosituimpia liikuntapaikkoja. Lisäksi kiinnitetään huomiota Kokemäenjoen voimallisempaan hyödyntämiseen erityisesti liikuntapaikkana. Yhteistyön tiivistämisen näkökulmasta seudulle tarvitaan yhteinen toimintamalli mm. liikuntapaikkarakentamiseen, jolloin liikuntapaikkainvestoinnit käsitellään seudullisena kokonaisuutena ja haetaan yhteinen näkemys toteuttamisen aikatauluista sekä esim. ylläpidosta.

Toimenpiteet:

- Liikunnan ja virkistyksen yleissuunnitelman toteuttaminen: Seudullisesti merkittävien liikuntapaikkojen ja reittien yhteiskäytön lisääminen, yhteismarkkinointi ja kehittäminen, pyöriteiden ja pyöräilyreittien seudullinen kehittäminen ja markkinointi, yhtenevän kevyen liikenteen verkon rakentaminen ja ylläpito. Kokemäenjoen ja muiden seudun keskeisten virkistysalueiden hyödyntäminen ja kehittäminen, liikunta ja virkistys sekä ennaltaehkäisy: terveysliikunta, liikuntakasvatus, työterveys
- Liikuntapaikkainvestointien seudullisen tarkastelumallin luominen. Yhtenäinen käytäntö:
 - Suunnittelu ja edunvalvonta
 - Ajoitus ja työjako
 - Seuranta
 - Tiedotus ja markkinointi (asukkaat ja matkailijat)
- Kumppanuus ja uudet toimintamallit: Kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö, poikkihallinnollisuus ja moniammatillisuus esim. erityisnuorisotyössä

LATAUTUMINEN

Elinympäristöjen kehittäminen

Porin seudulla mukavat asiat ovat lähellä

Porin kaupunkiseutu on luontoarvoiltaan monipuolinen. Kaupunkiseudun tavoitteiden mukaista on kehittää kaikkia yhdyskuntarakenteellisestikin tärkeitä virkistyskohteita. Arvokkaimpia luontokohteita ovat Kokemäenjoen suisto, Kokemäenjoki, Preiviikinlahti, Yyteri, saaristo, Puurijärvi, Pitkäjärvi, Laitakari, Krooka, Joutsijärvi ja Ourat. Kokemäenjoen lisäksi alueen halki virtaa pikkujokia. Laajalla maaseutumaisella alueella on arvokkaita kulttuuriympäristöjä. Luontoarvojen lisäksi kaupunkiseudun fyysinen rakenne sisältää arvokkaita suojeltavia kohteita ja ympäristöjä.

Toimenpiteet:

- Lähiympäristöjen kehittäminen: Kestävän kehityksen huomioiminen lähiympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä
- Viihtyisä lähiympäristö: Kuntien arkkitehtuuripoliittiset ohjelmat, miljöön kehittämishankkeet, paikallisen kulttuuritarjonnan turvaaminen
- Lähiympäristöjen virkistyskäytön lisääminen: Lähiliikuntapaikat, kevyen liikenteen väylät, eri ikäryhmille suunnattu tarjonta, asenteet ja tiedotus

RAKENNEMALLIN KARTAT

Porin seudun rakennemallin kartat löytyvät aihealueeseen liittyvistä tekstikohdista. Karttojen tarkoituksena on kuvata tulevaisuuden tavoitteita aluerakenteesta käsin. Kartat ovat sisällöltään seuraavanlaiset:

1. Porin seudun rakennekartta 2020

Porin seudun rakennekartta 2020 sisältää kaikkien osakarttojen yhdistelmän. Kartasta löytyvät maankäytölliset tulevaisuuden kehittämiskohdet asumiseen, työpaikkoihin, liikenteeseen sekä luonto- ja virkistysalueisiin liittyen.

2. Asumisen paletti

Asumisen paletti kuvaa sekä nykyistä, olevaa asutusrakennetta ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä sekä uusia ja täydentyviä asuinalueita.

3. Koulutus ja työ

Koulutus ja työ -kartta kuvaa elinkeinopoliittisesti tärkeitä solmukohtia, koulutusorganisaatioiden sijaintia, sekä uusia kehitettäviä alueita. Lisäksi kartasta löytyvät työmatkapedelöintiä ja asiointia kuvaavat pedelöintivirrat.

4. Taajamakehitys ja arkirutiinit

Taajamakehitys ja arkirutiinit -kartta hahmottaa työmatkapedelöintiä siten, että työ- ja asiointimatkojen kohdealueet on luokiteltu asiointiosuuksittain.

5. Liikenneverkko 2020

Porin seudun liikenneverkko 2020 kartalle on kuvattu kaikki liikenteeseen liittyvät lyhyen ja pitkän tähtäimen kehittämistavoitteet.

6. Raideliikenteen kehittämistavoitteet

Raideliikenteen kehittämistavoitteet on kartassa jaettu lyhyen ja pitkän aikavälin kehittämistavoitteiksi.

7. Virkistys ja vapaa-aika

Virkistys- ja vapaa-aika kartasta löytyvät kehitettävät virkistysalueet ja reitit, sekä nykyinen aluerakenne. Aluerakenteellisenä erityisteenä karttaan on nostettu kakkosasuminen sekä arvokkaat maisema-alueet potentiaalisina kehittämiskohteina.

RAKENNEMALLIN TAVOITTEIDEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Porin seudun rakennemallin vaikutusten arviointi keskittyy rakennemallin tavoitteena olevan kasvun ja kehityksen mittaamiseen. Rakennemallin tavoitteet kuvastavat alueen kuntien yhteistä tahtoa ja vaativat toteutuakseen kuntien yhteisiä toimenpiteitä.

Tavoitteiden vaikutuksia arvioidaan rakennemallissa esitettyjen kokonaisuuksien pohjalta sekä esitetään rakennemallin toteuttamisesta aiheutuvien vaikutusten arviointikriteerejä:

Oleminen:

Porin seutu tarjoaa monipuolisia asumis- ja elämäntapavaihtoehtoja yli 100.000 asukkaalleen.

Ihmisten elinoloihin vaikuttavat ensisijaisesti asumista, palveluja, työpaikkoja ja liikennettä koskevat ratkaisut. Tavoitteiden mukaisella alueidenkäytöllä on pääsääntöisesti myönteisiä vaikutuksia elinoloihin. Aluerakenteen tiivistämisellä turvataan aluerakenteen kestävä kehittyminen sekä joukkoliikenteen toimintamahdollisuudet. Asumistaso paranee ja asuntoalueiden lievästi kasvava määrä lisää valintamahdollisuuksia asuinpaikan ja asumismuodon suhteen. Myös seudun sisällä sekä seudulle muuttaville kyetään tarjoamaan hyvä asumistaso. Joillakin paikoin asumisympäristö muuttuu ja kaupungistuu.

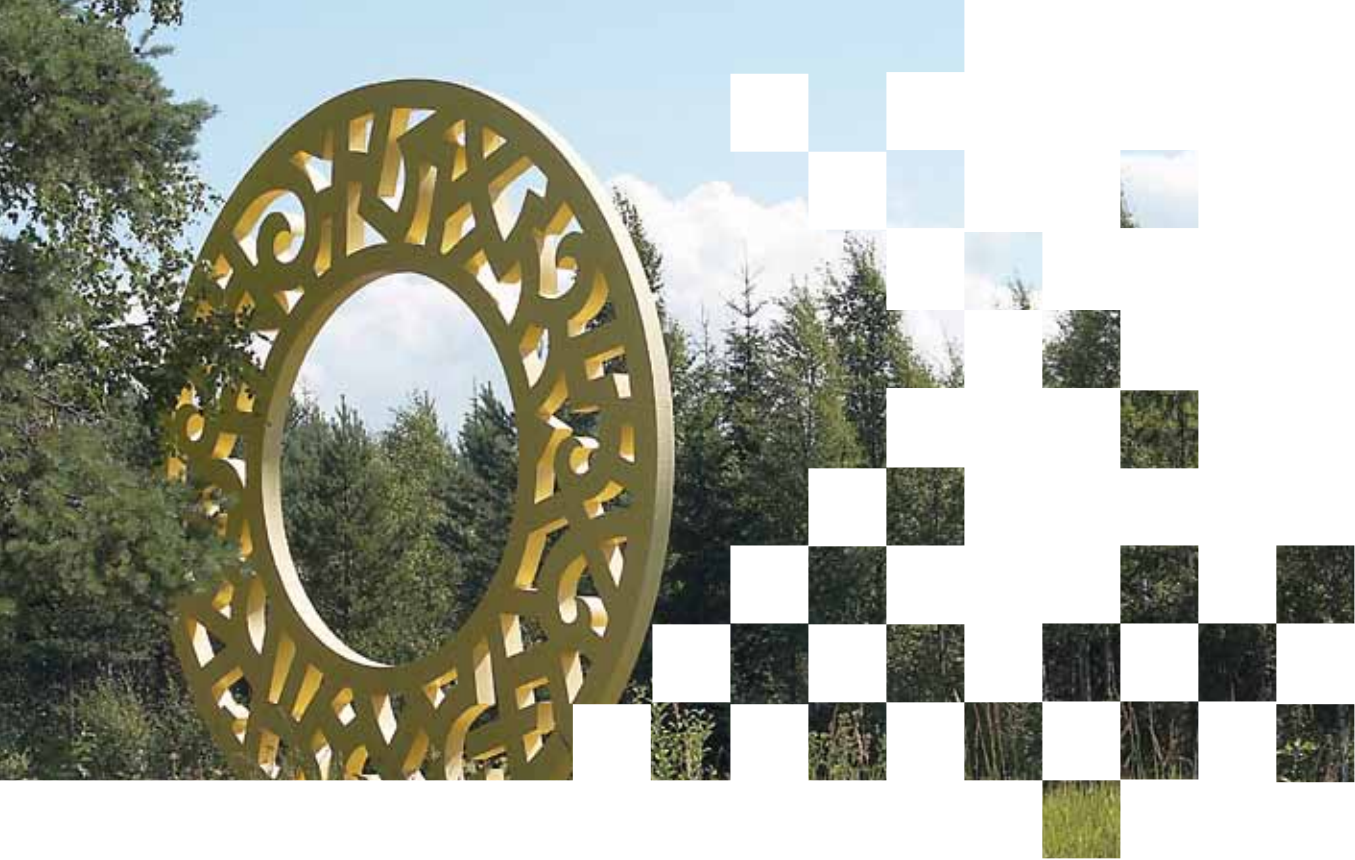
Asukkaan asuinympäristöä koskevat toiveet ja suhtautuminen muutoksiin on aina yksilöllistä. Siten voivat vaikutukset olla kunkin osallisen kohdalla joko myönteisiä tai kielteisiä. Tiivistäminen, rakennustehokkuuksien kasvu ja rakennuskannan uudistaminen muuttavat kaupunkikuvaa erityisesti nykyisillä kaupunki- ja taajama-alueilla.

Muutokset kohdistuvat asukkaiden arkiympäristöön, joten vaikutukset ovat asukkaan kannalta merkittäviä. Muutokset voivat olla toteuttamistavasta riippuen ympäristön laatua ja kaupunkikuvaa kohentavia. Toisaalta saatetaan menettää kaupunkikuvallisesti ja rakennushistoriallisesti merkittävää rakennuskantaa, jolloin vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön koetaan kielteisinä. Toimintojen monipuolistuminen lisää mahdollisuuksia löytää vanhalle rakennuskannalle uusia käyttömuotoja, jolloin kaupunkikuvalliset muutokset ovat vähäisiä ja rakennuskulttuuriin liittyvää perintöä voidaan säilyttää. Rakentamisen keskittyminen nykyisen rakenteen yhteyteen tukee rakenteen ulkopuolisten peltoalueiden nykyistä maankäyttöä ja maisemakuvan säilymistä. Maisema-alueiden osoittamisella vaikutetaan aktiivisesti kulttuuriperinnön säilymiseen ja alueisiin kohdistuvien muun maankäytön aiheuttamien vaikutusten hallintaan

Vaikutusten arviointikriteerit:

- Asukasmäärä
- Muuttoliike
- Taajama-alueiden asukasmäärä ja pinta-ala
- Uudisrakentaminen taajama- ja haja-asutusalueille

Tuottaminen

Porin seudun menestys perustuu yritysten menestykseen. Tuottava Porin seutu tarjoaa yrityksille aktiivisen elinkeinopolitiikan, positiivisen yrittämisen ilmapiirin, uusia kumppanuusmalleja, rakenteellisesti yritystoimintaa tukevia alueita sekä luovuutta ja innovaatioita. Porin seudulla osataan!

Tavoitteiden mukainen maankäyttö mahdollistaa eri toimintojen kehittymisen ja laajentumisen ja luo siten edellytyksiä kilpailukyyn parantumiselle ja taloudelliselle kasvulle. Tavoitteet tukevat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja sitä kautta yrittäjyyttä, työllisyyttä ja toimeentuloa. Aluerakenteen tiivistäminen luo edellytyksiä paikallisen palvelutason kohottamiseen ja lähipalveluiden lisäämiseen.

Tiivistyvä aluerakenne mahdollistaa tehokkaamman energiankäytön. Uusiutuvien energiamuotojen käytön edistämisellä on myönteisiä ympäristövaikutuksia.

Vaikutusten arviointikriteerit:

- Porin seudun elinkeinostrategian mittaristo
 - Elinkeinopoliittiset panostukset (euroa/hlö)
 - Hankevolyymi
 - Posek, Prizztech ja Enter mittarit
 - Avaintoimialojen kehittyminen
 - Opiskelijamäärä
 - Muuttoliike
 - Kilpailukykykymittarit (Satamittari, mm. yritysten määrä jne.)
 - Suomen Yrittäjien pk-yritysbarometri, Taloustutkimuksen imago tutkimus

Liike:

Porin seudun joukkoliikenne on suosittu, toimiva ja kilpailukykyinen vaihtoehto. Porin seudulla on helppoa ja turvallista liikkua paikasta toiseen!

Liikenneväyläratkaisut lisäävät yleisesti liikkumismahdollisuuksia sekä alueen saavutettavuutta. Joukkoliikenteen kehittäminen lisää autottomien liikkumismahdollisuuksia erityisesti työmatkaliikenteessä. Tiiviimpi rakentaminen tukee julkisen ja kevyen liikenteen kehittämistä ja joukkoliikenteen kehittämisedellytykset paranevat. Toimintojen monipuolistuminen tiivistyvillä alueilla luo edellytyksiä henkilöautoliikenteen vähenemiselle ja kevyen liikenteen kasvulle. Maantieliikenneväyliä koskevilla ratkaisuilla on suuri vaikutus yhdyskuntarakenteen kasvusuuntiin myös tulevaisuudessa. Liikenteen päästöt ja liikennemelu heikentävät paikallisesti elinympäristön laatua.

Vaikutusten arviointikriteerit:

- Joukkoliikenteen asiakasmäärät
- Vuorotarjonta
- Aikataulutarjonta
- Työmatkalippujen määrä
- Pendelöintimäärä
- Liikenneturvallisuus
 - Loukkaantumisonnettomuuksien määrä (moottorijoneuvo-onnettomuudet, kevyt liikenne, jalankulkijat)
 - Moottorijoneuvo-onnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä
 - Kevyen liikenteen onnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä
 - Loukkaantuneiden/kuolleiden jalankulkijoiden määrä

Latautuminen:

Porin seutu tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet vapaa-ajan viettoon ja latautumiseen. Seutu tunnetaan monista tapahtumistaan, kulttuuriareenoistaan sekä liikunta- ja virkistysmahdollisuuksistaan. Porin seudulla viihdytään!

Virkistys- ja ulkoilualueiden riittävyys luo edellytyksiä liikuntaan liittyvälle vapaa-ajanvietolle myös lähellä taajamia. Verkoston muodostavilla viheralueilla on myös yleinen elinympäristöä monipuolistava ja viihtyvyyttä lisäävä merkitys. Tapahtumat lisäävät alueen aktiviteettejä sekä tukevat paikallista elinkeinoelämää. Lähiympäristöjen viihtyvyys ja virkistyskäyttömahdollisuudet lisäävät alueiden houkuttelevuutta.

Vaikutusten arviointikriteerit:

- Tapahtumien osallistujamäärät
- Liikuntapaikkojen käyttäjämäärät
- Kuntien väliset sopimukset liikuntatilojen käytöstä

Porin seudun rakennemallin arviointi on jatkuvaa ja siitä raportoidaan vuosittain toimintasuunnitelmien ja vuosiraportointien yhteydessä.

PORIN KAUPUNKISEUDUN RAKENNEMALLI 2020

